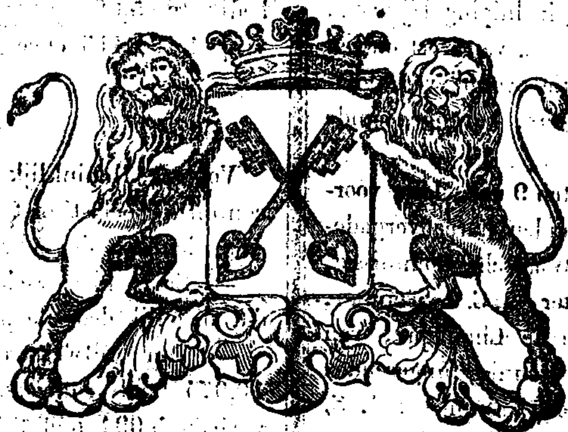
1852. N°. 101.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 23 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 Augustus.

De Commissie tot droogmaking van het Haarlemmermeer zal den 6den September aanbesteden: Het verbreeden en geschikt maken van den Jaagweg langs de beringing tot eenen Rijweg, het aanleggen van een gedeelte weg bij Halfweg en het leveren van eene Nieuwe Pont voor de gemeenschap met Rijtuigen tusschen het Stoomwerktuig de Lynden en Halfweg; — in één perceel. Inlichtingen zijn onder anderen te bekomen bij den Heer Ingenieur J. A. Beyerinck alhier.

— Door de Handelmaatschappij zijn vier schepen bevracht voor Amsterdam, twee voor Rotterdam, en voor Middelburg en Schiedam, elk een schip.

— Den 17den heeft in het Gemeenelandshuis van Schieland te Rotterdam de beëediging en installatie plaats gehad der overeenkomstig het nieuwe reglement voor dat Hoogheemraadschap, op den 10den en 24sten Julij ll. in de verschillende districten gekozen hoofdingelanden en hunne plaatsvervangers. Na afloop der installatie, bleven de hoofdingelanden en plaatsvervangers hoofdingelanden vergaderd, ten einde een Voorzitter en Secretaris uit hun midden te benoemen, en het noodige te overleggen, om zoo spoedig mogelijk tot het opmaken eener voordragt over te gaan, om in de sedert eenigen tijd bestaan hebbende vacature van Hoogheemraad bij dat collegie te doen voorzien. Hiermede kan het in het verleden najaar door de Provinciale Staten van Zuidholland gemaakte nieuwe reglement voor Schieland als bepaaldelijk ingevoerd beschouwd worden, en is een belangrijke stap gedaan, om aan de grootste waterschappen in de provincie eenen vorm te geven, die met dien onzer overige staatsinstellingen meer in overeenstemming zal zijn.

— De eergisteren te Gouda gehoudene kaasmarkt, (gewoonlijk de drukst bezochte) was dit jaar, hoewel er niet zoo veel was aangevoerd als andere jaren, wat betreft den handel, zeer geanimeerd. Het aangevoerde werd vlug verkocht. De hoogste prijzen, die per 100 Ned. ℔ besteed werden, bedroegen f 35; de laagste prijs voor die hoeveelheid f 22.

— De *Tielsche Cour.* bevat het volgende: »Door Z. Exc. den Minister van Binnenl. Zaken zijn, na gehouden vergelijkend examen, in de gemeente Maasbommel en Alphen, tot de gemeente Appeltern behoorende, R. C. Onderwijzers benoemd. Het regt daartoe wordt den Minister betwist, en men beweert, dat volgens de nog vigerende wetten geene andere dan Protestantsche Onderwijzers naar genoemde betrekkingen konden dingen. Ingevolge die benoeming echter, zijn de personen, die gedurende de vacature de scholen hebben waargenomen, van wege het gemeente-bestuur verzocht de schoolhuizen te ontruimen. In antwoord hierop is door de Kerkeraden van Maasbommel en Alphen het gemeente-bestuur, bij insinuatie, berigt, »dat de genoemde waarnemers door hen tot hunne kosters aangesteld waren; dat de bedoelde gebouwen het wezenlijke eigendom der Hervormde gemeente waren, en hunnen kosters ter bewoning waren afgestaan, zoodat aan het verzoek van den Gemeenteraad geenszins voldaan kon worden." Daarop heeft men te Maasbommel, op last van twee leden van den Gemeenteraad, in den nacht van den 8sten op den 9den Augustus, het schoolhuis aldaar, dat den avond te voren door den koster behoorlijk gesloten was, weten binnen te komen, en zich aanvankelijk in het bezit van hetzelve gesteld. Van het gebeurde is door de bevorgden, zoo spoedig mogelijk, proces-verbaal opgemaakt.

Wij laten het genoemde exploit hieronder volgen:

Op heden den 7den Augustus 1852, 's morgens ten 8 ure, ter instantie van Heeren Kerkvoogd en Notabelen der Hervormde gemeente van Maas-bommel, domicilie kiezende ten Kantore van Mr. H. C. Paijen, Advocaat, wonende te Nijmegen.

Heb ik Coenraad Hiebendaal, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Nijmegen en wonende te Horssen, geïnsinueerd.

Aan Heeren Burgemeester en Wethouders der gemeente Appeltern, doende mijn exploit aan het hoofd van dat collegie den Heer R. van Hasselt, Burgemeester, te Appeltern wonende, aan zijne woning en aldaar sprekende tot zijn Edel Achtbare in persoon.

Dat mijne requiranten met de uiterste bevreemding hebben ontvangen eene kennisgeving van den Heer M. J. Ramaer te Maas-bommel, inhoudende dat hem door de Heeren geïnsinueerden gelast was, vóór of op den 7den Augustus aanstaande, de onderwijzers-woning en het schoollocaal te Maas-bommel te verlaten, ten einde door den nieuw benoemden onderwijzer te kunnen worden betrokken en in bezit genomen.

Dat toch de Gemeenteraad in eene dwaling schijnt te verkeeren omtrent gemelde woning en schoollocaal, als zijnde het bepaald eigendom van de Herv. gemeente te Maas-bommel en daarom Heeren geïnsinueerden ten eenenmale onbevoegd zijn, om daarover te beschikken en aan den custos der Herv. gemeente te gelasten die te ontruimen, en als een gevolg daarvan gemelden Heer Ramaer, op mijner requiranten last, gemelde woning en locaal niet zal ontruimen, zijnde mijne requiranten voorloopig van voornemen, om daarin eene bijzondere school der 2de klasse op te rigten, protesterende mijne requiranten wel uitdrukkelijk tegen alle eigendoms-schade, die Heeren geïnsinueerden betrekkelijk die localen zich zouden veroorloven.

Dat mijne requiranten, nu dat Heeren geïnsinueerden van den nieuw benoemden onderwijzer spreken, zich genoodzaakt gevoelen aan de geïnsinueerden te kennen te geven, dat die benoeming niet op de wijze en door de personen, bij de wet bepaald, geschied is, en bij gevolg geheel nietig, reserverende mijne requiranten zich wel uitdrukkelijk, om de Heeren geïnsinueerden ter zake dier benoeming in regten te betrekken.

En opdat de geïnsinueerden van een en ander geene onwetendheid kunnen voorwenden, heb ik hun exploit doende en sprekende als gezegd, afschrift gelaten van dit exploit, waarvan de kosten, enz.

— Uit Dalen in Gelderland wordt aan het *Handelsbl.* het volgende berigt: Zoo als men waarschijnlijk weet, hebben eenige Onderwijzers uit deze provincie het vaderland verlaten, ten einde aan de Kaap de Goede Hoop verder hunne fortuin te beproeven. In de gemeente Dwingelo heeft iemand thans den eersten brief van deze Onderwijzers ontvangen, die vrij ongunstige mededeelingen bevat. Zij raden o. a. hunne ambtgenooten af het vaderland te verlaten.

'sGRAVENHAGE, 21 Augustus.

De gemengde Commissie voor de Stenographie uit de beide Kamers der Staten-Generaal heeft ter algemeene kennis gebragt, dat in den laatsten tijd, nadat aan de stenographische inrigting bij de Kamers eene definitive regeling was gegeven en een zestal Stenographen eene vaste aanstelling hadden erlangd, enkele adspiranten naar die betrekking zijn afgetreden. Dien ten gevolge zal zich waarschijnlijk de gelegenheid opdoen, om nog een of twee voor die taak berekende personen bij de stenographische inrigting te plaatsen.

De Commissie vestigt alzoo hierop de aandacht dergenen, die voor de betrekking van Stenograaph nu reeds de noodige geschiktheid bezitten of die in het vervolg mogten kunnen verwerven. Zij wijst hen op deze gelegenheid, om, door den tijd eene plaatsing als ambtenaar in eene niet onbelangrijke betrekking te verwerven.

De Commissie geeft daarbij verder te kennen, dat wel de technische vaardigheid in de kunst der Stenographie, voor jongelieden van goeden aanleg binnen een niet zeer lang tijdsverloop te verwerven, onmisbaar is, maar dat daarop de plaatsing niet volgen kan dan van de zoodanigen die verscheidene andere vereischten in zich vereenigen. Voor een goeden Stenograaph wordt onvermijdelijk gevorderd: de noodige kennis der Nederduitsche taal, en dus ook de gaaf om in die taal een behoorlijk zuiveren stijl te schrijven; eene meer dan oppervlakkige bekendheid met ten minste twee andere nieuwere talen, en in het algemeen eene echt wetenschappelijk opleiding. Zij moeten niet alleen met vaardigheid kunnen opteekenen wat zij hooren, maar bij de uitwerking ook begrijpen wat zij hebben opgeteekend. Zij behooren alzoo op de hoogte te zijn der onderwerpen, zooverre die tot aan de beraadslagingen behandeld zijn, en van die beraadslaging zelve. Degenen, die eenen Academischen graad bezitten, schijnen, mits zij alle verdere vereischten in zich vereenigen, de meeste kans te hebben van in hunne poging tot plaatsing te zullen slagen en zij zullen daarin eene betrekking en een werkkring vinden, hunne vroegere studiën niet onwaardig.

Niemand kan in aanmerking komen, dan na voldoende getuigschriften van zedelijkheid en goed gedrag te hebben ingeleverd.

Nadere inlichtingen kunnen bij den Heer Griffier der Tweede Kamer verkregen worden, mits de belanghebbenden zich daarvoor in persoon aanmelden.

— In een bij het Policieblad gevoegden staat wordt aangewezen de hoegrootheid der geldswaarden in het jaar 1851 ontvreemd, voor zoo ver die bij de policie bekend zijn: Waarde van het ontvreemde door middel van braak of

opensluiting ƒ 34,778.82, insluiping bij dag ƒ 14,052.86, insluiping bij avond ƒ 15,301.24, zakkerollerij ƒ 2,176.67, opligting en misbruik van vertrouwen ƒ 28,050.76⁵. Totaal ƒ 95,560.35⁵. De aan de justitie overgeleverde daders staan tot de onbekend geblevene of voortvlugtige daders, bovengenoemde sommen tot maatstaf genomen, als 415 : 540.

— De Réunie der Waalsche kerk hield heden morgen, ten 9 ure, hare voorloopige bijeenkomst in de Trêveskamer, haar tot het houden harer vergaderingen toegestaan. Zij is zamengesteld uit de leden der Waalsche Commissie, de Heeren DD. P. J. J. Mounier, van Amsterdam, Voorzitter, J. C. J. Sécrétan, van 's Gravenhage, Vice-Voorz., J. J. H. de Dompierre de Chaufepié, van Amsterdam, Secretaris, alle als zoodanig ook bij de Réunie fungerende; F. C. J. van Goens, van Leyden; J. A. van Hamel, van Groningen; J. S. Vernede, Onderling te Utrecht; A. D. J. Mioulet, idem te 's Gravenhage, en voorts de Afgevaardigden uit de verschillende gemeenten wier getal vijf-en-dertig bedroeg.

Ten 10 ure vereenigden zich de leden der Réunie met de Waalsche gemeente in haar kerkgebouw tot eene godsdienstoefening, onder leiding van Ds. Chavannes, van Amsterdam, daartoe in de vorige Réunie benoemd. Het onderwerp der openingsrede was 1 Tim. III, vs. 14 en 15. Ten 1 ure heeft de vergadering hare eigenlijke werkzaamheden aangevangen met eene zeer doeltreffende redevoering van haren Voorzitter.

— De Minister van Marine zal Vrijdag geen gehoor verleenen.

ARNHEM, 20 Augustus.

Men verneemt, dat dezer dagen, door de Heeren Gebroeders van Oven, goud- en zilver-borduurwerkers te 's Hage, op de Tentoonstelling alhier zijn ingezonden drie goud-geborduurde Nederlandsche wapens, welke zij in den jare 1850 voor Z. M. den Koning hebben vervaardigd en welke wapens op de hofkoetsen bij de opening der Staten-Generaal alsmede bij andere festiviteiten, worden gebruikt. Die kunstarbeid verdient bijzondere opmerking, omdat die geheel en al met de naald is bewerkt. Deze wapens strekken den inzenders allezins tot eer.

— Het heeft hier in den avond van den 18den, na zwaar onweder, zoo hevig geregend, dat verscheiden straten ter hoogte van bijna 4 voet onder water stonden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Augustus.

H. M. is Dingsdag namiddag van haar uitstapje naar België op het Koninklijk verblijf te Osborne teruggekeerd.

— Er wordt in Dumbarton een ijzeren stoomschip gebouwd, 't welk voor het overbrengen van de brieven-malen der Britsche posterijen, door de vereeniging Cunard, zal moeten dienen. Het schip zal van 3000 tonnen zijn; de kracht der stoomwerktuigen van 1000 paarden. Het zal nog 50 voeten langer zijn dan het schip Great Brittain; het moet al de bekende stoomschepen in snelheid overtreffen, en 100,000 £ kosten.

— Gisteren zijn op de Theems zoovele schepen aangekomen, als men zich niet kan herinneren in verscheiden jaren op éénen dag gezien te hebben, namelijk 244, inhoudende 36,600 ton.

— Een allergeweldigst onweder heeft in den afgeloopen nacht boven de stad gewoed, dat de huizen, als bij eene aardbeving, deed schudden. Bij de St. Bartholomeus-kerk sloeg een dondersteen in den grond met zulk een oogverblindend licht en oorverdoovend geraas, dat verscheiden personen bezwijmden.

— De jongste Londensche bladen berigten dat de Oost-Indische Compagnie thans besloten heeft, in Indie een zeer uitgebreid net van electrische telegraaphlijnen te doen aanleggen. Het zal zich over eene uitgestrektheid van drie duizend mijlen uitstrekken; Calcutta, Agra, Lohore, Bombay en Madras zullen de hoofdpunten zijn; men hoopt het binnen drie jaren tijds te zullen kunnen voltooijen. De uitvoering zal geschieden onder leiding van den Heer O'Shaughnessy, een geneeskundige in dienst der Compagnie, die reeds met goeden uitslag de daarstelling van electrische telegraaph-verbindingen in Indie heeft beproefd.

— Een jong Engelsch soldaat in Indie, William Towns geheeten, was sinds eenigen tijd zoo zwaarmoedig geworden, dat hij meermalen het voornemen bij zich opvatte, zich zelven van kant te maken. Eindelijk, door zijne kameraden er toe genoopt, bekende hij, wat aanleiding had gegeven tot zijne zwaarmoedigheid. Negen jaren geleden had Towns, terwijl hij in een bosch bij Windlesham in Engeland stroopte, een opziener van de jagt doodgeschoten. Iemand, die geheel en al onschuldig was, was van dezen moord beticht, en ter dood veroordeeld geworden. Towns was slecht genoeg geweest, om, terwijl die persoon met den strop werd ter dood gebragt, die ter dood brenging in persoon bij te wonen. Na gedane nasporingen bleek dat alles zoo gebeurd was. Men had in der tijd den vermeenden schuldige ontdekt, op wiens hoofd men een prijs had gezet, en uit verschillende bijkomende omstandigheden besloten, dat hij de ware moordenaar was. De onschuldige man had vol moed den dood ondergaan, maar tot op het laatste oogenblik zijne onschuld volgehouden. Hij en de opziener van de jagt lieten eene talrijke familie achter.

— Men heeft berigten uit Sydney tot 8 Mei, die gunstig luiden omtrent den rijkdom der goudmijnen. In de laatste week had de aanvoer van goud bedragen 5,000 oncen; de geheele aanvoer beliep sedert het begin der delving 1,124,415 oncen.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Augustus.

Volgens Koninklijk besluit is eene toelaag van 1000 fr. verleend aan de commissie belast met de zamenstelling van het Etymologisch en beredeneerd Woordenboek der Vlaamsche taal.

— Er is hier weder een schotschrift tegen de familie Bonaparte gedrukt, dat dadelijk door de policie in beslag is genomen.

— Van Antwerpen zijn sedert 1e Januarij vertrokken 49 schepen met 10,974 landverhuizers. In het vorige jaar bedroeg dit getal in hetzelfde tijdsverloop 5,094 met 29 schepen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Augustus.

De verordening op het voeren van scheepslichten ter voorkoming van aan- en overzeiling, waaraan tot hiertoe alleen de stoombooten onderworpen waren, is volgens besluit van den President ook tot de handelsvaartuigen en oorlogsschepen uitgestrekt.

— Nog deelt het Regeringsblad de namen mede der 1200 personen, welke in de uitgevaardigde amnestie begrepen zijn; maar het bevat de opgaaf der Algemeene Raden, welke de Regering heeft benoemd tot voorzitters dier staats-ligchamen gedurende de zitting van dit jaar. Onder deze komen bijkans alle de Ministers voor. Doch daar het niet te veronderstellen is, dat deze zich te gelijker tijd uit de hoofdstad zullen verwijderen, om deel te nemen aan de werkzaamheden dier Raden, houdt men het voor waarschijnlijk, dat zij slechts eershalve tot voorzitters dier vergaderingen zijn benoemd.

— De Regering houdt niet op met het nemen van krachtige maatregelen ten aanzien van al degenen, welke den gang der zaken zoeken te belemmeren, of zich aanmerkingen veroorloven op de tegenwoordige bewindslieden. De Prefecten in de departementen gaan met onverminderden ijver voort, de weerspannige dagblad-schrijvers te waarschuwen, niettegenstaande de aanschrijving van den Minister van Policie, waarbij de meest mogelijke gematigdheid in dit opzigt wordt aangeraden.

— Het bal-feest dat aan de marktvrouwen den 15den zou gegeven zijn, doch deels om 't ongunstige weder, deels omdat men niet klaar had kunnen komen, tot den 17den was uitgesteld, heeft toen plaats gehad.

De op het plein des Innocents opgerigte zaal was rijkelijk versierd met schilderwerk, verguldsel, bloemen en stroomen van licht en toch is het feest gansch niet meêgevallen. Het is gebleken dat geen uiterlijk praal genoegzaam is om eene tot stikkens toe op een enkel punt opeen gehoopte menigte binnen de grenzen der betamelijkheid en welvoegelijkheid te houden, en dat het geven van zulke feesten dwaze geldverspilling is en aanleiding geeft tot verwildering en ongebondenheid des volks. Het laat geen enkelen goeden indruk na, en 't zal nu wel gedaan zijn met dergelijke feesten, die even weinig doel kunnen treffen als ze een redelijk doel hebben.

De President durfde zich niet onder die troep Dames wagen en is stilletjes te huis gebleven. In zoo verre hij die soort van bevolking door het geven van dat feest voor zich mag hebben zoeken in te nemen, heeft hij 't glad bedorven door zelf weg te blijven. Hij heeft er zijne Ministers op af gestuurd. De Heeren de Maupas, Fortoul en hunne ambtgenooten hebben zich dan ook even in groot costuum vertoond en de Heeren de Persigny, Magnan, Pietri, Romieu met marktvrouwen, en Mevrouwen de Persigny, Ducos, Drouin de Lhuys en Mej. Magnan met zoogenoemde Forts de la Halle gedanst.

De bufetten werden zóó door de mannen bestormd, dat er voor de vrouwen geen aankomen aan was, en de dorstigen zich om een fontein verdrongen, dat binnen de zaal was opgenomen, zoodat bij het scheppen van water enkelen voorover in de waterkom vielen en doorweekt en bespot afdropen. Onderwijl regende het dat het goot, men wandelde met parapluies in de zaal, het linnen dak hing hier en daar in zakken neêr, en scheen onder de zwaarte des waters te bezwijken, waarom men te rade werd om er met pieken gaten in te steken, zoodat het water op verschillende punten in stroomen nederviel.

Men zegt dat er tienduizend menschen zouden geweest zijn, 't getal dergenen die er genoegen hebben gehad, kan men veilig iets minder schatten, en wie zal zeggen hoe gering het getal wel zijn mag van hen, die het met genoegen herdenken.

— Men berekent dat er in Spanje 3 millioen rookers en snuivers zijn, die voor 328,500,000 realen [ruim 41 mill. Ned.] tabak verbruiken, leverende eene opbrengst aan de schatkist van 110 millioenen [ongeveer 14 mill. Ned.] zijnde ongeveer 30 pCt. van den consumtieprijs.

— Berigten uit de Fransche West-Indië melden, dat er in Guadeloupe onlusten zijn uitgebroken bij de aankomst van den Heer Charles Dain, een berucht rood republiekein, die door den President benoemd is tot het bekleeden van eene post bij het hof van appel. Hij werd bij de landing door de menigte hevig uitgejouwd; de onlusten duurden verscheidene dagen, en er hebben vele arrestatien plaats gehad. De Heeren Advocaten hielden eene vergadering, en verklaarden ronduit niet voor het hof te willen pleiten zoo lang de Heer Dain er lid van was. De leden van den geheimen Raad, de municipale Raad, de Kamer van Koophandel en de Officieren der militie, allen bedankten voor hunne posten, en de algemeene verachting trof den benoemde. Men voorspelt groote onaangenaamheden. Niettegenstaande dit alles is de Heer Dain geïnstalleerd, maar geen enkele der Heeren Advocaten of Procureurs is daarbij tegenwoordig geweest.

SARDINIE.

TURYN, 13 Augustus.

De Raadsheer in het Hof van Cassatie, Graaf Costa della Torre, tegen wien eene vervolging was ingesteld ter zake van eene brochure door hem uitgegeven tegen de invoering van het burgerlijk huwelijk, is veroordeeld tot twee maanden gevangenis en 2,000 fr. boete. Deze veroordeeling heeft veel indruk gemaakt. De Graaf zal wel zijn ontslag dienen te nemen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 Augustus.

De Keizer is, bij het doorrijden der straten, om de verlichting te zien, door eene groote volksmenigte met geen mindere geestdrift begroet, dan bij zijnen intogt, die eergisteren plaats had. Ter herinnering aan die terugkomst heeft men plan eene Frans Jozefs-Inrigting te stichten, om de armen van deze stad des winters van brandhout te voorzien.

— Het aantal personen, die gedurende de reis des Keizers in Hongarije hunne vrijheid of vermindering van straf hebben gekregen, beloopt 298.

RUSLAND.

Uit Warschau verneemt men verschrikkelijke bijzonderheden nopens de verwoestingen welke de cholera daar aanrigt. De Prins Stadhouder heeft 500 ponden thee beschikbaar gesteld, om iederen morgen eene zekere hoeveelheid aan de armen der hoofdstad te laten uitreiken. Gedurende de twee laatste dagen telde men 254 cholera-zieken, van welke 214 overleden. Op het platte land moet het zoo erg gesteld wezen, dat de oogst hier en daar op het veld blijft liggen, bij gebrek aan de noodige handen. De lijders worden in den regel door hevige krampen overvallen en doorgaans volgt de dood na een lijden van slechts weinige uren. Te Swierzevo, eene kolonie van eenige honderde inwoners, zijn nog slechts 10 personen in leven. Te Wielkavice, eenige mijlen verder gelegen, stierven 45 menschen binnen weinige uren. Te Sieradt, een stadje aan de oevers van de Wartha, zijn reeds ruim 500 menschen aan de ziekte bezweken. Soortgelijke berigten worden uit een aantal plaatsen in het binnenste des lands ontvangen.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 7 Augustus.

Aan den Heer Marshal, lid van het Congres, is eene belangrijke zending naar China opgedragen, om over de handelsbetrekkingen te raadplegen, die dagelijks tusschen dit land en het onze toenemen, vooral sedert Californië tot de Vereenigde Staten behoort.

— De cholera heerscht in hevigen graad in onderscheiden steden; hier zijn in de vorige week 21 gevallen voorgekomen.

— Te Philadelphia is in de vorige maand voor ruim 5 millioen dollars aan goud-, zilver- en kopergeld geslagen; ruim 4 millioen, meerendeels Californisch goud, lag nog gereed om gemunt te worden.

— De spoorweg op de landengte van Panama is volgens de jongste tijdingen voltooid en in gebruik tot aan Barbacoa; doch hier moest eene brug over de rivier Chagres worden gebouwd, waartoe vijf maanden tijds zouden noodig zijn, terwijl voor het oogenblik alle werkzaamheden tot voortzetting van den weg gestaakt waren wegens gebrek aan arbeidende handen, ten gevolge der op de landengte heerschende groote sterfte.

— Uit St. Francisco wordt van den 30sten Junij gemeld, dat de handelsspeculatiën daar meer algemeen en uitgebreider waren dan te voren. De oorzaken daarvan zijn: de weinig belangrijke voorraad van de meeste handelartikelen; de geringe aanvoeren gedurende de laatste maand, en het vooruitzigt op een grooter verbruik ten gevolge van de groote menigte landverhuizers, die óf reeds hier zijn aangekomen, óf nog uit alle landen der aarde herwaarts op weg zijn. Deze uitbreiding der handelsondernemingen heeft eene rijzing der rente van de kapitalen veroorzaakt. In 't bijzonder zijn de vaste goederen in de laatste maand aanmerkelijk in waarde gestegen. Men kan stellen, dat de waarde van gronden die geschikt zijn voor den handel, zoo als voor pakhuizen en dergelijke gebouwen, in het laatste jaar verdubbeld is. St. Francisco breidt zich als met een tooverslag uit: er worden niet maar hier en daar enkele steenen huizen gezet, maar overal ziet men geheele rijen van stevige steenen gebouwen optrekken. — In den loop dezer maand zijn hier over zee 10,000 landverhuizers aangekomen, waaronder 242 kinderen en niet meer dan 479 vrouwen.

In Junij werd voor eene waarde van ongeveer 5,500,000 £ aan goud verscheept. Op sommige plaatsen was, door het uitdroogen der beken, de arbeid door de mijnwerkers gestaakt.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, —

Gehad hebbende de onderstaande verzoeken ter bekoming der vereischte vergunning als:

1°. Van WILLEM KREPS wonende alhier, om in het achterste gedeelte van het, door hem bewoond Huis op den Nieuwen Rijn of Aalmarkt, Wijk IV. N°. 139, *een Fornuis* te doen plaatsen ten dienste eener *Chocolade-fabriek*.

2°. Van ADRIANUS JACOBUS VAN HOEKEN mede alhier woonachtig, om zijn Pakhuis, staande en gelegen aan de Zuidzijde, tot *Veestal* te doen inrigten, en op het daarnaast gelegen Erf, *een Woonhuisje te bouwen* en de overige ruimte dier Werf *tot Meststaal te gebruiken*, alles gelegen in Wijk VIII. N°. 219 tot 222.

Gelet op Z^r. M^s. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente op Maandag den 23sten Augustus aanst., des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemelde verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging daarvan niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 17 Augustus 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

PATENTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de Patentpligtige Ingezetenen, binnen deze Gemeente, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het Dienstjaar 1852 en 1853, *voor alle de wijken*, ter Secretarie dezer Gemeente zal worden gevaceerd, dagelijks van des voormiddags *tien* tot des namiddags ten *een* ure.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 14 Augustus 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

BROODZETTING

Voor de Gemeente *Leyden*,

Ingaande Maandag den 23sten Augustus 1852.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden* zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk Besluit van den 23sten April 1843, (*Staatsblad* N°. 13).

Het Roggebrood, van zuivere Rogge gebakken, wegende drie Nederlandsche ponden, op	35	Cents.
Een pond vijf oncen, op	17½	»
Het Tarwebrood, beste soort, wegende een Nederl. pond, op	30	»
Vijf oncen, op	15	»
Het Franschbrood van een Nederl. pond, op	30	»
Vijf oncen, op	15	»
Het Huisbak, wegende een Nederl. pond, op	27	»
Vijf oncen, op	13½	»
Het minste soort of zoogenaamd krop uit de zak, van een Nederl. pond, op	22	»
Vijf oncen, op	11	»

Alles gebakken overeenkomstig art. 2 van het Reglement op het bakken en verkoopen van brood, gearresteerd den 5den September 1846.

En zal deze door plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 19 Augustus 1852. De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Allen degenen welke iets te Vorderen hebben van, of Verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijle Mejufvrouw MARIA JOHANNA JACOBA DELCLISUR, gewoond hebbende en den 25sten Maart 1852 overleden binnen de Stad *Leyden*, worden verzocht, daarvan *franco* **Opgave** of **Betaling** te doen, ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*, vóór of op den eersten September aanstaande.

Ten Kantore van **S. NATHANS** te *Leyden*, zijn te bekomen HEELE EN GEDEELTEN VAN KOOPLOTEN, der 218de Staats-Loterij, waarvan de Trekking der *Eerste Klasse* geschiedt op den 30sten dezer.

Aan het Kantoor van **D. J. LE NOBEL**, op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. No. 488, zijn voor de 218de Staats-Loterij te bekomen, GEDEELTEN VAN LOTEN klassikaal en doorgefourneerd. De Trekking der *Eerste Klasse* begint op aanstaanden Maandag den 30sten Augustus 1852.

De Ondergeteekende berigt bij deze dat hij hier ten Huize van den Heer J. L. WASSEN, *Horologiemaker*, hoek Hoogewoerdsbrug No. 421, heeft gesteld eenige uitmuntend schoone opstaande **PIANO'S**, als van FLEIG, te *Parijs*, en van BUCH en GERVEX, welke door hare goede qualiteiten alhier genoegzaam bekend zijn. Daar hij zelf zijne keuze te *Parijs* gedaan heeft, is hij in de mogelijkheid deze Instrumenten voor zeer matigen prijs te kunnen verkoopen, met guarantie voor dezelve, voor den tijd van vijf jaren; oude Piano's worden in ruiling overgenomen. Beveelt zich verder aan tot **Stemmer**, hier ter Stede, tot het Verhuren en wat verder tot het vak behoort. Men gelieve zich te adresseren aan bovengenoemd adres.

C. F. VAN DER DOES,
Magazijn te *'s Gravenhage*, Hoogstraat, No. 287.

ADVERTENTIE.

Op verzoek van eenige respectable ingezetenen dezer Stad (die van het *nut* en het *gemak* dezer Inrigting zijn overtuigd) brengt de Ondergeteekende ter kennis, dat hij ten genoegen van Leydens ingezetenen de *Huring* en *Verhuring* van *Dienstboden*, zoowel als de *Huring* en *Verhuring* van *Huizen*, *Kamers*, enz. wil aanhouden, in de hoop dat er een meer *algemeen gebruik* van gemaakt zal worden, waardoor het *nut* zich des te meer zal laten blijken. Eenige Dienstboden voor de plaatsing met 1 November zijn reeds ingeschreven; ook zijn er *aanvragen* om dienstboden gedaan, ook om *Huizen* en *Kamers*. Tevens herinnert hij aan zijnen COMMISSIE-HANDEL in *Bedden*, *Dekens*, *Matrassen* enz. en aan de *Goederen-* en *Kleederen-Verwerij* te *Harlingen*, waarvoor hij goederen ter verwing aanneemt, en iederen Vrijdag verzendt. Daar worden de goederen *in alle kleuren* geverwd en herverwd en komen *als nieuw* en franco terug.

J. C. E. DONKERSLOOT,
LEYDEN, Haarlemmerstraat Wijk VI. No. 380. *Commissionair.*

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van:

No. 1. Een BUITENVERBLIJF, aan de Singel tusschen de Koe- en Hoogewoerdspoorten der Stad *Leyden*, tegenover de nieuw aangelegde Vestwandeling, onder *Soeterwoude*, met Woonhuis, Koepels en verder Getimmerte, groot 87 roeden en 36 ellen, en

No. 2. Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS EN ERVE, te *Leyden* op de Breedestraat, met 2 Boven- en 2 Beneden-Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken, Wijk IV. No. 356. Alles breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 4den September en de finale Gunning op Zaturdag den 11den September 1852, beide des avonds ten *zeven* ure.

De voorschrevene perceelen kunnen worden bezigtigd, des Maandags en Dingsdag van iedere week voor de Verkooping des middags van 12 tot 2 ure, mits vooraf bij de Bewoners belet vragende.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Dordrecht*	Maandag	23 Augustus	12 uur,	Schipper	J. KRUL,
» *Zwolle*,	»	23	12		H. MAATEN.
» *Amersfoort*,	Dingsdag	24	» 11	»	J. HOUTZAGER.
» *Alkmaar*,	Woensdag	25	» 9	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	25	» 11	»	K. VIERSMA.
» *Deventer*,	Donderdag	26	» 12	»	L. HEUKELS.
» *Hoorn*,	Vrijdag	27	» 10	»	J. RAJER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. — De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door

ATTENTIE.

In *de Tijd*, Noord-Holl. Courant, van Donderdag den 24sten Junij l. l. wordt gemeld, dat ik **Roomsch** zoude zijn; om den laster te logenstraffen:

»*In het jaar 1824 ben ik als Lid der* ***Evangelische Luthersche*** *Gemeente aangenomen.*"

A. LEEUW.

Genezing van een ziek been door de Pillen en Zalf van Holloway.

De tweede Stuurman van het schip Mary Sheppart op deszelfs reis van Calcutta huiswaarts, bezeerde een zijner beenen, in een zoo ergen graad, dat hij geheel buiten staat was zijne werkzaamheden te verrigten. Hij gebruikte alle betrekkelijke genees- en heelmiddelen die hem door de scheeps-apotheek konden verstrekt worden, doch alles te vergeefs. Toen raadde hem de Heer TAILOR, 2de Officier van het schip, aan, de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY te gebruiken. Hij wendde zich werkelijk, ter verkrijging van deze aan een der passagiers, die hem eenige weinige doses daarvan wilde afstaan, met dat goed gevolg dat reeds lang voor zijne aankomst in Engeland zijn been zoo volmaakt genezen was, dat men geene sporen meer van die gevaarlijke wonde kon bespeuren.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15,50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23,90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*, bij J. A. B. B. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN,

Zaturdag 21 Augustus. Van *f* 30 tot *f* 34.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN,

Zaturdag 21 Augustus.

Tarwe *f* 9.00 tot *f* 9.60. Oude Rogge *f* 6.30 tot *f* 6.60. Nieuwe Rogge *f* 6.20 tot *f* 6.50. Nieuwe Gerst *f* 4.50 tot *f* 4.70. Haver *f* 3.50 tot *f* 4.00. Koolzaad *f* 9.20 tot *f* 9.50

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 20 Augustus.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Geblieven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{5}{8}$	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{11}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{11}{16}$	$77\frac{5}{8}$
Dito dito	» 4 »	$96\frac{15}{16}$	97	$96\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	$124\frac{1}{2}$	$124\frac{5}{8}$	$124\frac{5}{8}$
O. I. Leening	» 4 »	$96\frac{1}{2}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$108\frac{3}{4}$	109	109
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$107\frac{3}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	$91\frac{3}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$91\frac{5}{16}$	$91\frac{3}{8}$	$91\frac{5}{16}$
Dito dito Nieuwe	» 4 »	$91\frac{1}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4 »	86	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	160	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	$22\frac{3}{8}$	$22\frac{7}{16}$	—
Dito Obligatiën	» 3 »	$49\frac{7}{16}$	$49\frac{1}{2}$	$49\frac{7}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$44\frac{3}{4}$	—	—
Bewijzen Coupons		$2\frac{7}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	78	$78\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	$90\frac{9}{16}$	$90\frac{5}{8}$	$90\frac{5}{8}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{5}{8}$	—	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{9}{16}$	$52\frac{9}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5 »	$100\frac{1}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	43	$43\frac{1}{4}$	43
Dito dito	» 4 »	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{4}$
VENEZUELA,	» $3\frac{1}{2}$ »	$41\frac{1}{8}$	43	—
MEXICO,	» 5 »	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{9}{16}$	—	—

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. 100 $100\frac{1}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* $9.82\frac{1}{2}$ à $87\frac{1}{2}$.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.